

V Międzynarodowa Konferencja Naukowa

ŻYDZI WSCHODNIEJ POLSKI

Edycja piąta

JUDAIZM ŚRODKOWO- I WSCHODNIOEUROPEJSKI

BIAŁYSTOK
20-21 CZERWCA 2016 roku

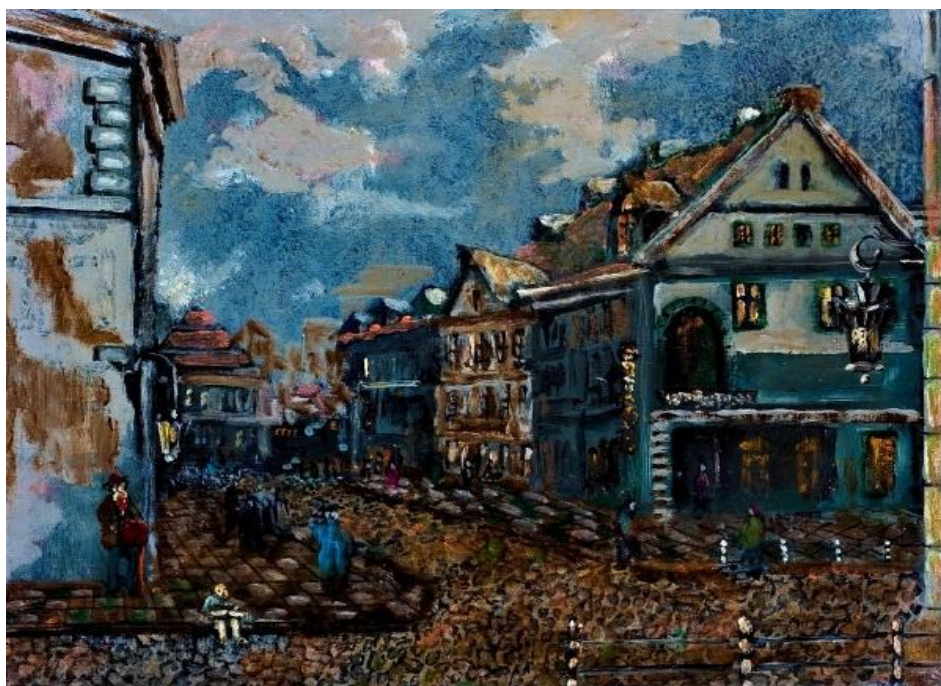
colloquia
orientalia
bialostocensia

V Międzynarodowa Konferencja Naukowa

ŻYDZI WSCHODNIEJ POLSKI

Edycja piąta

JUDAIZM ŚRODKOWO- I WSCHODNIOEUROPEJSKI

Białystok, 20-21 czerwca 2016 roku

**Konferencja pod Honorowym Patronatem
Dziekana Wydziału Filologicznego
Uniwersytetu w Białymstoku**

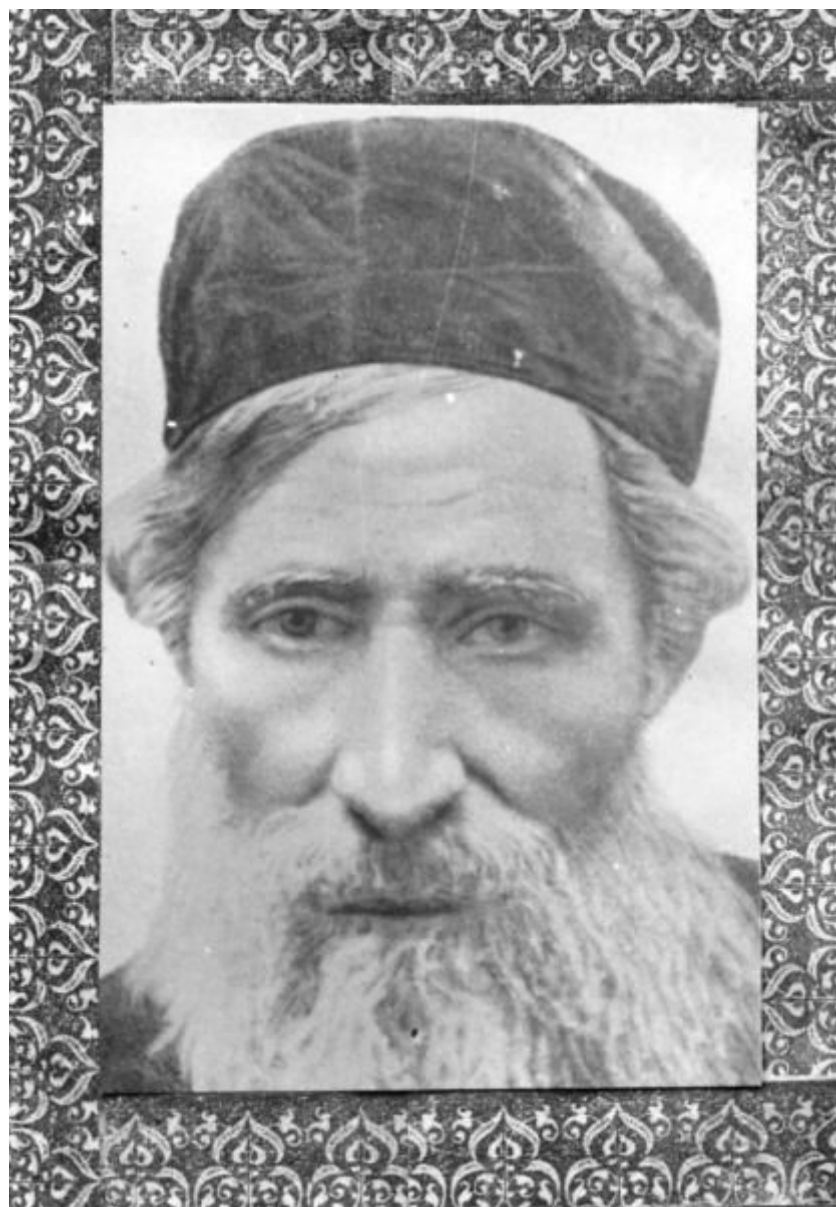

**KBF
WSCHÓD-ZACHÓD**

PATRON KONFERENCJI
RABIN SAMUEL MOHYLEWER
(25 kwietnia 1824 – 10 czerwca 1898)

Samuel Mohylewer – ur. 25 kwietnia w Głębokiem, zm. 10 czerwca 1898 roku w Białymstoku – ortodoksyjny rabin, naczelny rabin białostockiej gminy żydowskiej, działacz społeczny, twórca i ideolog syjonizmu religijnego, jeden z założycieli organizacji Chowej Syjon. Od 1883 roku naczelny rabin Białegostoku. Promował syjonizm, zachęcał białostockich Żydów do osiedlania się w kolonii Petach Tikwa w Palestynie. Był założycielem uczelni rabinackiej i towarzystwa kredytowego w Białymstoku. Na cześć Mohylewera nazwano synagogę Beit Szmuel przy ulicy Branickiego 3 w Białymstoku.

**Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”
Uniwersytetu w Białymstoku
Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska – Izrael
Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego
Stowarzyszenie Naukowe „Oikoumene”
Wydział Filologiczny UwB**

V Międzynarodowa Konferencja Naukowa
ŻYDZI WSCHODNIEJ POLSKI

Edycja piąta:
Judaizm środkowo- i wschodnioeuropejski
Białystok, 20-21 czerwca 2016 roku

XI FESTIWAL KULTURY ŻYDOWSKIEJ „ZACHOR – KOLOR I DŹWIĘK”

BIAŁYSTOK, 19-21 CZERWCA 2016 R.

PROGRAM

19 CZERWCA – NIEDZIELA

Godz. 16⁰⁰ – 22⁰⁰

Imprezy plenerowe przed Ratuszem (Rynek Kościuszki)

Koncerty:

- Pieśni żydowskiego Polesia – Olga Mieleszczuk z zespołem (Izrael)
- Izraelski rock – Zespół Dollys' Circus (Izrael)
- Pieśni żydowskie – Urszula Makosz z zespołem (Polska)

Warsztaty:

- koshernej kuchni żydowskiej (połączone z degustacją) – Małgorzata Blicharz
- tańca żydowskiego i izraelskiego – Monika Leszczyńska

Konkurs plastyczny dla dzieci (symbole, tradycja żydowska)

Godz. 19⁰⁰ Koncert organowy – kościół św. Rocha

- Matteo Imbruno (Holandia) i Marek Kulikowski (Polska)

20 CZERWCA – PONIEDZIAŁEK

Wręczenie Medali Sprawiedliwy wśród Narodów Świata
(wydarzenie z zaproszeniem imiennym)

Godz. 13⁰⁰

Spotkanie z Naczelnym Rabinem Polski – Michaeliem Schudrichem
(Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku) – VI piętro

Godz. 19⁰⁰ Koncert (Aula Pałacu Branickich)

„Gdybym był bogaczem...” – Teatr Żydowski z Warszawy

21 CZERWCA – WTOREK

Godz. 18³⁰ – Otwarcie wystawy

„Wizyta Papieża Franciszka w Izraelu” (Opera i Filharmonia Podlaska,
ul. Podleśna 2)

Godz. 19⁰⁰ Koncert galowy

(Opera i Filharmonia Podlaska – ul. Podleśna 2)

- Izabela Szafrńska i Paweł Sokołowski (Polska)
- Six 13- Jewish A Cappella – zespół w składzie Mike Boxer, Phil Kaplan, Jacob Spadaro, Mordy Weinstein (USA)

FESTIWAL KULTURY ŻYDOWSKIEJ „ZACHOR – KOLOR I DŹWIĘK”

Festiwal Kultury Żydowskiej „Zachor – Kolor i Dźwięk” organizowany jest w Białymstoku od 2008 roku przez Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska – Izrael. Intencją organizatorów jest przybliżenie historii, tradycji i kultury żydowskiej, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów lokalnych. Każda edycja ma swego bohatera, postać związaną z Białymstokiem, Podlasiem. W ramach Festiwalu przypomniano dorobek i sylwetkę Izraela Bekera (aktora, reżysera, malarza), Sary Nomberg-Przytyk (autorki książki wspomnieniowej „Kolumny Samsona” o pobycie w białostockim getcie), Izaaka Celnikiera (wybitnego malarza), Gedalego Rozenmana (ostatniego Naczelnego Rabina Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Białymstoku), Juliusza Adlera (wybitnego aktora), Józefa Chazanowicza (pomysłodawcy założenia narodowej biblioteki w Jerozolimie), Pinchasa Adlera (nauczyciela języka polskiego w Hebrajskim Gimnazjum w Białymstoku).

Odbyły się liczne wykłady i prelekcje (m.in. Naczelnego Rabina Polski – Michaela Schudricha, Hanki Kosowskiej, Belli Szwarcman-Czarnoty, Andrzeja Lechowskiego), spotkania (m.in. z rodzinami bohaterów Festiwa-

lu, przedstawicielami Ambasady USA i Ambasady Państwa Izrael), warsztaty (taneczne, plastyczne), wystawy (malarstwa, fotografii izraelskiej), projekcje (filmów izraelskich i jidysz), spektakle (m.in. Teatru Żydowskiego z Warszawy, Teatru NN z Lublina). Podczas ośmiu edycji Festiwalu na licznych koncertach wystąpili wybitni artyści polscy i zagraniczni (m.in. Yale Strom, Yaron Gershovsky, Elizabeth Schwartz, Peter Stan, Gerard Edery z USA, Melah-Maim, Shachar Gilad, Siostry Rajfer z Izraela, zespół Opa! z Rosji, Di Galitzyaner Klezmerim, KlezmaFour, Frey Lech Trio, chór Clil z Polski).

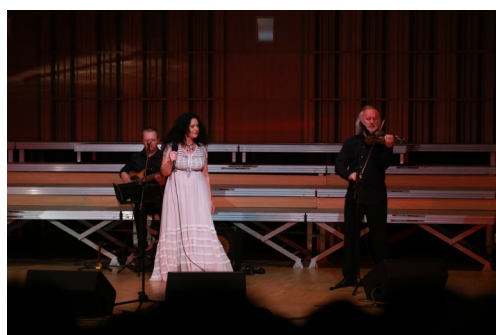
Dwukrotnie w ramach Festiwalu odbyło się wręczenie Medalu Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata (2008, 2010).

Impreza odbywa się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Białegostoku oraz Marszałka Województwa Podlaskiego.

Festiwal uzyskał wsparcie i patronat Ambasady Stanów Zjednoczonych w Warszawie oraz Ambasady Państwa Izrael.

Od 2012 roku obok Festiwalu odbywają się międzynarodowe konferencje naukowe z cyklu „Żydzi wschodniej Polski”.

Szczególne informacje: www.bialystok.jewish.org.pl

Fotografie z koncertów kantora Zeeva Shulmana i Beaty Czerneckiej oraz z pożegnania Szabatu, które odbyły się w ramach VIII Festiwalu Kultury Żydowskiej „Zachor – Kolor i Dźwięk” w 2015 r. (fot. Mirosław Szut)

KOMITET ORGANIZACYJNY KONFERENCJI

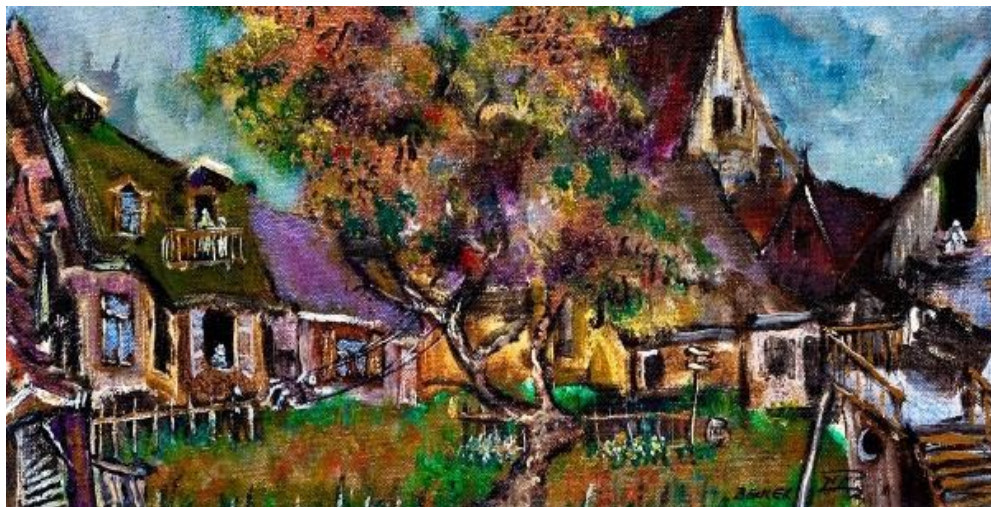
- **Jarosław Ławski** – Przewodniczący (Uniwersytet w Białymstoku)
- **Lucy Lisowska** – Wiceprzewodnicząca (CEO Polska – Izrael)
- **Jolanta Gadek** – Książnica Podlaska im. Ł. Górnickiego w Białymstoku
- **Łukasz Zabielski** – Książnica Podlaska im. Ł. Górnickiego w Białymstoku – Sekretarz Konferencji
- **Grażyna Dawidowicz** – VIII LO im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku
- **Grzegorz Czerwiński** – Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”
- **Barbara Olech** – Wydział Filologiczny Uniwersytet w Białymstoku
- **Anna Janicka** – Wydział Filologiczny Uniwersytet w Białymstoku
- **Monika Jurkowska** – Wydział Filologiczny Uniwersytet w Białymstoku
- **Daniel Znamierowski** – Książnica Podlaska im. Ł. Górnickiego w Białymstoku
- **Michał Siedlecki** – Książnica Podlaska im. Ł. Górnickiego w Białymstoku
- **Ewelina Feldman-Kolodziejuk** – Wydział Filologiczny UwB
- **Magdalena Majewska** – Wydział Filologiczny UwB
- **Magdalena Łapińska** – Wydział Filologiczny UwB
- **Joanna Wildowicz** – Wydział Filologiczny UwB
- **Danuta Niebrzydowska** – Wydział Filologiczny UwB
- **Wojciech Cymbalista** – Wydział Filologiczny UwB

ZAGADNIENIA BADAWCZE KONFERENCJI:

- Judaizm i tradycje religijne żydowskie na wschodnich terenach Rzeczypospolitej, w Europie Środkowej i Wschodniej.
- Wybitni przedstawiciele religii żydowskiej, ich losy, biografie, dokonania.
- Literackie i artystyczne portrety judaizmu, Żydów, synagogi, życia religijnego.
- Zerwania z judaizmem i powroty do niego jako element biografii Żydów wschodnio- i środkowoeuropejskich.
- Literatura i sztuka religijna Żydów, architektura.
- Wyobrażenia o świecie Żydów wschodnioeuropejskich – wyobrażenia świata o Żydach z Europy Wschodniej.
- Język a religia – na przykładzie judaizmu.
- Judaizm a inne religie, narodowości, tożsamości w Europie Wschodniej.
- Historia a losy judaizmu.
- Ruchy, prądy religijne, sekty w historycznym rozwoju judaizmu środkowo- i wschodnioeuropejskiego.

**KOMITET NAUKOWY
PROJEKTU BADAWCZEGO
I CYKLU KONFERENCJI
„ŻYDZI WSCHODNIEJ POLSKI”**

- **Prof. Grażyna Borkowska** – Instytut Badań Literackich PAN w Warszawie
- **Prof. Sławomir Buryła** – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
- **Dr Helena Datner** – Żydowski Instytut Historyczny w Warszawie
- **Dr Anna Frajlich** – Nowy Jork, Stany Zjednoczone
- **Pan Mark Halpern** – Nowy Jork, Stany Zjednoczone
- **Prof. Alicja Kisielewska** – Uniwersytet w Białymstoku
- **Prof. Andrzej P. Kluczyński** – Chrześcijańska Akademia Teologiczna
- **Prof. Jerzy Kopania** – Akademia Teatralna w Warszawie
- **Prof. Halina Krukowska** – KBF „Wschód – Zachód” UwB
- **Prof. Jacek Leociak** – Instytut Badań Literackich PAN w Warszawie
- **Pani Lucy Lisowska** – Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska – Izrael
- **Pan Ryszard Löw** – Tel-Awiv, Izrael
- **Prof. Jarosław Ławski** – KBF „Wschód – Zachód” Uniwersytetu w Białymstoku
- **Dr Barbara Olech** – Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku
- **Prof. Dariusz Konrad Sikorski** – Uniwersytet Gdański
- **Dr Jolanta Wróbel-Best** – University of Houston, Stany Zjednoczone

INFORMACJE ORGANIZACYJNE

19 CZERWCA – NIEDZIELA

Godz. 15⁰⁰–24⁰⁰

- Przyjazd gości i zakwaterowanie Uczestników w Hotelu WSFiZ, ul Ciepła 40

Hotel:

- **Hotel Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, ul. Ciepła 40**
- Dojazd z dworca PKP taksówką lub autobusem linii 18 (wysiąść na 5 przystanku „Sienkiewicza – Biuro Projektów”)

Telefony awaryjne:

- 793 957 149 (Łukasz Zabielski)
- 668 215 232 (Anna Janicka)
- 664 057 370 (Jarosław Ławski)

Posiłki (20-21 czerwca):

- Śniadania 20 i 21 czerwca – Hotel WSFiZ
- 20 czerwca – 14⁰⁰– 15⁰⁰ – obiad – Centrum Astoria, ul. H. Sienkiewicza 4
- 20 czerwca – 18¹⁵ – kolacja – Centrum Astoria, ul. H. Sienkiewicza 4
- 21 czerwca – 14¹⁰ – obiad – Centrum Astoria, ul. H. Sienkiewicza 4

Położenie obiektów Konferencji i Festiwalu:

- Wszystkie imprezy związane i konferencją znajdują się w centrum miasta, wokół Rynku Kościuszki.
- I i II dzień obrad: Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku (ul. M. Skłodowskiej-Curie 14A, VI piętro, Sala Audytoryjna).

Komitet Organizacyjny:

Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”, Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku, Plac Uniwersytecki 1, **pokój 75**, piętro I, 15-420 Białystok, tel. 85 745 74 68 lub 664 057 370.

Delegacje i faktury:

Będą wydawane i stemplowane I i II dnia obrad w sali obrad.

PROSIMY, BY CZAS WYSTĄPIEŃ NIE PRZEKRACZAŁ 20 MINUT!

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
„ŻYDZI WSCHODNIEJ POLSKI”
Białystok 2015 r.

OBRADY PLENARNE

20 CZERWCA
PONIEDZIAŁEK

Miejsce obrad:

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 14A,
VI piętro, Sala Audytoryjna

Czas wystąpień prosimy, by nie przekraczał 20 minut

I. OTWARCIE KONFERENCJI

Godz. 9⁰⁰

Uroczyste Otwarcie V Międzynarodowej Konferencji
„Żydzi wschodniej Polski” – „Judaizm środkowo- i wschodnioeuropejski”

- Powitanie Gości: **prof. Jarosław Ławski** (KBF „Wschód – Zachód)
- Uroczyste otwarcie: Dyrektor Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku **Jolanta Gadek**
- Przemówienie **Pani Lucy Lisowskiej**
- Informacje o Konferencji

II. OBRADY – CZĘŚĆ I

Godz. 9²⁰

Prowadzenie: Dr Jolanta Wróbel-Best (Houston, USA)

1. **Prof. Alan Duben** (Uniwersytet w Stambule, Turcja)
What does Tykocin Remember? Remembering and Forgetting the Jewish Past
2. **Dr Wiktoria Moczalowa** (Instytut Słowianoznawstwa RAN, Moskwa)
Konflikt – wyobcowanie – wrogość – obojętność w środowisku żydowskim w Europie Wschodniej w zwierciadle literatury, publicystyki, pamiętnikarstwa
3. **Dr hab. Adam Regiewicz**, prof. AJD (AJD, Częstochowa)
Czego o czytaniu literatury uczą nas rabini?
4. **Mgr Anna Lebet-Minakowska** (Muzeum Narodowe w Krakowie)
Parochet – dar „Pobożnej Pani Sary” – jako przykład przekazu symbolicznego

Dyskusja: 10⁴⁰ – 11⁰⁰

Przerwa na kawę: 11⁰⁰ – 11²⁰

III. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ II

Godz. 11²⁰ – 13⁴⁵

Prowadzenie: Dr hab. Adam Regiewicz, prof. AJD (AJD, Częstochowa)

1. **Dr hab. Andrzej Kluczyński, prof. CHAT** (CHAT, Warszawa)
Początki eschatologii a koncepcja powrotu diaspory do Ziemi Obiecanej
2. **Dr hab. Anna Wydrycka, prof. UwB** (UwB, Białystok)
Pedagogiczna i asymilatorska działalność Jakuba Elsenberga
3. **Dr hab. Daniel Kalinowski, prof. AP** (AP, Słupsk)
Religia i patriotyzm. O „Kazaniach” Izaaka Kramsztyka
4. **Dr hab. Dariusz Sikorski, prof. UG** (UG, Gdańsk)
Judaizm w naukowej gazecie „Nowe Życie”

Godz. 13¹⁵

WYPOWIEDŹ NACZELNEGO RABINA POLSKI
MICHAELA SCHUDRICH

Godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰

Obiad – Centrum Astoria, ul. Sienkiewicza 4.

IV. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ III

Godz. 15¹⁵ – 17³⁰

Prowadzenie: Dr hab. Daniel Kalinowski, prof. AP (AP, Słupsk)

1. **Dr Jan Miklas-Frankowski** (UG, Gdańsk)
Polscy Żydzi trzeciego pokolenia. Wokół książek „Powrót Żyda” K. Reszke i „My, Żydzi z Polski” Ireny Wiszniewskiej
2. **Dr Jolanta Wróbel-Best** (University of Houston, USA)
W cieniu tryumfalnego Łuku Tytusa. Motywy judejskie i biblijne w wierszu „Na melodie hebrajskie” Aleksandra Wata
3. **Dr Anna Jeziorkowska-Polakowska** (KUL, Lublin)
Podróż do świętego czasu Sądnego Dnia według Adolfa Rudnickiego
4. **Dr Magdalena Dziugiel-Laguna** (UWM, Olsztyn)
Aksjologiczne aspekty pełni człowieczeństwa na podstawie „Meira Ezofowicza” Elizy Orzeszkowej
5. **Mgr Małgorzata Wosnitzka** (UŚ, Katowice)
Kategoria niesamowitości w prozie Henryka Schönkera

Dyskusja: 16⁴⁰ – 17³⁰

Godz. 18¹⁵

Kolacja – Centrum „Astoria”, ul. Sienkiewicza 4.

Godz. 19⁰⁰

Aula Pałacu Branickich

„Gdybym był bogaczem...” – Teatr Żydowski z Warszawy

21 CZERWCA WTOREK

Śniadanie: 7⁰⁰ – 8³⁰

Miejsce obrad:

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego, ul. M. Skłodowskiej-Curie 14A,
VI piętro, Sala Audytoryjna

V. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ I

Godz. 9⁰⁰

Prowadzenie: Dr hab. Dariusz K. Sikorski (UG, Gdańsk)

1. **Dr Olga Ciwkacz** (Iwano-Frankowsk, Ukraina)
Z działalności Stowarzyszenia Humanitarnego „Achut” Bnai Bricht w Stanisławowie (1828–1939)
2. **Dr hab. Izabela Lewandowska** (UWM, Olsztyn)
Spółeczność żydowska na ziemiach pruskich od XIX do XXI wieku
3. **Dr hab. Marek Rutkowski** (Politechnika Białostocka)
Zamieszkanie, instytucje oraz nauka Hebrajczyków jako mające wpływ na judaizm czynniki opisane w obowiązującej w Cesarstwie Rosyjskim „ustawie o Żydach” z 13/25 kwietnia 1835 roku
4. **Mgr Jacek Juskiewicz** (Suwałki – UwB, Białystok)
Osobliwe postaci w powieści „Z jarmarku” Szolema Alejchemy
5. **Prof. Lucyna Aleksandrowicz-Pędich** (SWPS, Warszawa)
Judaizm jako obiekt ironii u pisarzy amerykańskich w dialogu z tradycją żydowską

Przerwa na kawę: 10⁴⁰ – 11⁰⁰

VI. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ II

Godz. 11⁰⁰ – 12⁴⁰

Prowadzenie: Dr Wiktor Moczalova (Instytut Słowianoznawstwa RAN, Moskwa)

1. **Dr Barbara Olech** (UwB, Białystok)
Antoniego Ossendowskiego opowieść o cadyku Ben Beroki
2. **Mgr Katarzyna Zwolska-Plusa** (AJD, Częstochowa)
Doświadczenie sacrum w prozie Leo Lipskiego
3. **Mgr Kamil K. Pilichiewicz** (UwB, Białystok)
Kilka uwag na temat „wiary” w prozie Michała Głowińskiego
4. **Dr Michał Siedlecki** (Książnica Podlaska im. Ł. Górnickiego, Białystok)
Obraz diaspory żydowskiej w „Widnokregu” Wiesława Myślińskiego
5. **Prof. Jarosław Ławski** (UwB, Białystok)
Zygmunta Glogera poglądy o miejscu Żydów w społeczeństwie

Dyskusja: 13⁰⁰ – 14⁰⁰

Godz. 14⁰⁰

Zakończenie Konferencji

Godz. 14¹⁰

Obiad – Centrum „Astoria”, ul. H. Sienkiewicza 4.

INFORMACJE DLA REFERENTÓW

- Owocem spotkania będzie tom pokonferencyjny. Musi on zostać zredagowany do końca 2016 roku. Zatem na Państwa teksty czekamy do **30 września 2016 roku**. Jest to termin **ostateczny**.
- Książka ukaże się na początku 2017 roku z datą 2017 roku.
- Objętość tekstów: do 30 stron znormalizowanych, przypisy polskie, mile widziane ilustracje (tylko czarno-białe).
- Książka ukaże się w Naukowej Serii Wydawniczej „Colloquia Orientalia Bialostocensia” wydawanej przez Książnicę Podlaską im. Ł. Górnickiego oraz Katedrę Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” UwB.

Naukowa Seria Wydawnicza: COLLOQUIA ORIENTALIA BIALOSTOCENSIA

Białystok to miejsce i dynamiczna przestrzeń pograniczna w głębokim znaczeniu: stykają się tutaj przecinające Europę na pół płyty cywilizacji łacińskiej Zachodu i bizantyjskiego Wschodu. Ścierają się tu, ale nie niszczą wzajemnie, Orient ze światem Zachodu, Bałtowie ze Słowianami, prawosławni z katolikami, Białorusini z Polakami. Miasto niemal wygasłej, niegdyś żywej dawniej tradycji żydowskiej, nieopodal którego leżą ośrodki polskiego islamu: Kruszyńniany i Bohoniki.

Kolokwia Wschodnie to idea służąca międzykulturowej i międzyreligijnej wymianie myśli, utrwalaniu źródeł pamięci i tożsamości kulturowo-historycznej, badaniu świadectw literackich, artystycznych, przedstawiających przenikanie się wiar, kultur i tożsamości. „Colloquia Orientalia Bialostocensia” to naukowa seria wydawnicza, której zadaniem jest publikowanie materiałów źródłowych i prac naukowych dotyczących:

- Kultury, literatury, historii Europy Środkowej i Wschodniej.
- Cywilizacyjnego i kulturowego pogranicza Europy i innych kontynentów, Orientu, Południa, Śródziemnomorza.
- Pierwszej Rzeczypospolitej oraz kultur krajów sąsiednich: słowiańskich, bałtyckich, germańskich, romańskich.
- Wielkiego Księstwa Litewskiego, Podlasia, Kresów, pogranicza wschodniego.
- Kultur i religii mniejszości: Białorusinów, Żydów, Karaimów, Ukraińców, Rosjan, prawosławnych, protestantów, mieszkańców Prus Wschodnich.
- Tradycji narodów Wschodu, języków ludów zamieszkujących tę kulturową przestrzeń.

**Tomy z cyklu „Żydzi wschodniej Polski” wydane
w Naukowej Serii Wydawniczej „Colloquia Orientalia Bialostocensia”:**

- *Żydzi wschodniej Polski*, Seria I: *Świadectwa i interpretacje*,
redakcja: Barbara Olech i Jarosław Ławski, Białystok 2013.
Patron Konferencji i tomu: dr Józef Chazanowicz (1844–1918).
- *Żydzi wschodniej Polski*, Seria II: *W blasku i w cieniu historii*,
redakcja: Jarosław Ławski i Barbara Olech, Białystok 2014.
Patron Konferencji i tomu: dr Dora Kacnelson (1921–2003).
- *Żydzi wschodniej Polski*, Seria III: *Kobieta żydowska*,
redakcja: Anna Janicka, Jarosław Ławski, Barbara Olech, Białystok 2015.
Patron Konferencji i tomu: pani Chasia Bornstein-Bielicka (1921–2012)
- *Żydzi wschodniej Polski*, Seria IV: *Uczni żydowscy*,
redakcja: Grzegorz Czerwiński i Jarosław Ławski, Białystok 2016.
Patron: Leo Wiener.

**W Naukowym Projekcie Wydawniczym
– Serii „Przełomy/Pogranicza” wydano:**

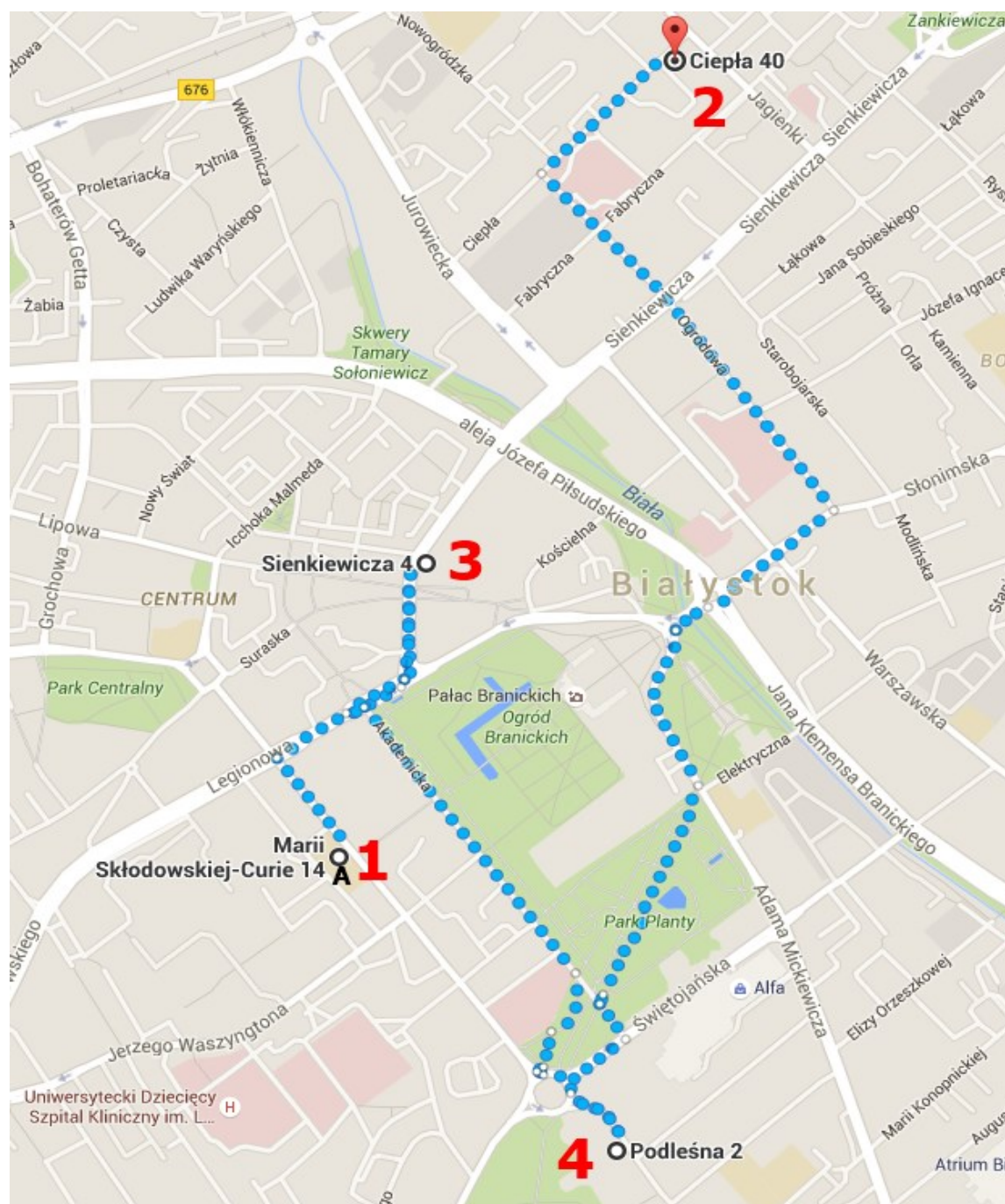
- Ryszard Löw, *Literackie podsumowania: polsko-hebrajskie i polsko-izraelskie*, redakcja: Michał Siedlecki i Jarosław Ławski, postłowie Barbara Olech, Białystok 2014.

Israel Beker (1917-2003)

Aktor, reżyser i malarz, urodzony w Białymstoku. Dzieciństwo i młodość spędził w Białymstoku i Knyszynie. Ukończył Moskiewską Akademię Teatralną. Kiedy wybuchła II wojna światowa, przebywał z teatrem w Lublinie. Wojnę przeżył w Związku Radzieckim. Cała jego liczna rodzina zginęła w Holokauście. W 1945 r. Beker wrócił do Białegostoku. Następnie wyjechał do Niemiec, gdzie kierował teatrem. W 1947 r. napisał scenariusz do filmu „Długa jest droga”, w którym zagrał główną rolę. W 1948 r. wyjechał do Izraela. Był aktorem i reżyserem w Izraelskim Teatrze Narodowym Habimah. W 1979 r. wydał album „STAGE OF LIFE”, w którym namalował i opisał swoje życie. Zmarł w 2003 r. w Tel Awiwie.

PLAN BIAŁEGOSTOKU

1. **Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego
w Białymstoku, ul. M. Skłodowskiej-Curie 14A**
2. **Hotel WSiFiZ, ul Ciepla 40**
3. **Centrum Astoria, ul. H. Sienkiewicza 4**
4. **Opera i Filharmonia Podlaska, ul. Podleśna 2**

Opracowanie graficzne Programu
Daniel Znamierowski

Opracowanie tekstów
Dariusz Kukielko

Korekta
Michał Siedlecki